

Eğitim Fakültesi Dergisi

<http://kutuphane.uludag.edu.tr/Univder/uufader.htm>

Sanat Tarihi Öğretiminde Çağdaş Yaklaşımlara İlişkin Yazın Taraması

Araş. Gör. Müge Gültekin

*Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü
mgultekin@uludag.edu.tr*

Özet. Sanat tarihi, kişinin kendi kültürünü ve dünya kültürünü öğrenmeye, araştırmaya sevk eden bir alandır. İnsanların toplumdaki yerlerini bulması açısından oldukça önemlidir. Bu makalede sanat ve sanat tarihi kavramları, sanat eğitiminde sanat tarihinin yeri ve önemi, Türkiye’de sanat tarihi öğretiminin gelişimi açıklanmıştır. Okullarda sanat tarihi öğretimine ilişkin mevcut yaklaşımlar belirlenmiş, çağdaş yöntemler ortaya konmuştur. Farklı ülkelerde sanat derslerinde, sanat tarihi öğretiminde kullanılan yöntemler, uygulama seçenekleri açıklanmıştır. İncelemenin sonunda öğretmenlere sanat tarihi öğretiminde yardımcı olacağı düşünülen öneriler getirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sanat eğitimi, sanat tarihi, sanat tarihi öğretimi, çok alanlı görsel sanatlar eğitimi.

Abstract. Art History is a field that encourages a person to learn and to investigate his or her own culture and the culture of the world. It’s reasonably important in terms of people to find their own places in society. This article explains concepts of art and art history, the importance and place of art history in art education, the progress of teaching art history in Turkey. Available approaches related teaching art history in schools are stated, contemporary methods are presented. The methods used in art history, alternatives of practising in art classes of different countries are defined.

Finally investigator suggests some application to teachers, which would help them in teaching art history.

Key Words: Art education, art history, teaching art history, education of multidisciplinary visual arts.

GİRİŞ

Sanat, insanoğlunun başlangıcından beri birçok filozof ve düşünür tarafından farklı olarak algılanıp ifade edilmiş bir olgudur. Bu sebeple sanatın kesin bir tanımını yapmak zordur. Sanatın birden çok tanımının yapılması ve yapılan tanımlar arasındaki ayrılık, düşünce tarihi açısından bir gereksizlik olarak görülmemelidir. Çünkü “Sanat nedir?” sorusuna verilen her yanıt, sanatın doğasına ilişkin her tanım, sanat diyebildiğimiz çok karmaşık olgunun değişik bir yanını aydınlığa kavuşturmuş; insanları sanat yapıtından daha çok, daha derin haz alma konusunda daha bilinçli kılmıştır (Cömert, 2006). Tarihsel anlamda sanat kavramının tartışılması XIX. yüzyılın sonlarında gündeme gelmiştir. O zamana kadar, sanatın bilimsel teorilerde olduğu gibi sanatın sınırlandırılmış kesin bir tanımını yapmak olası değildir. Dolayısıyla geçmişteki düşünürler – estetikçiler sanatın özüne ilişkin somut verilerden öte varsayımlar ve tartışmalar üzerinde yoğunlaşmışlardır.

Sanatın evrensel nitelikleri, sözgelimi özgünlüğü, tekliği, yeniliği genel bir tanıma gitmeyi haklı olarak engellemektedir. Ayrıca, tarih boyunca her kültür dönemi ve alanı kendine özgü, bir daha yinelenmeyen, yinelenemeyen bir sanat yaratmıştır (Artut, 2004).

Genel anlamda, “Sanat, bireyin özgürleşmesi, ruhun maddeye dönüşmesidir. Bireyi diğer insanlardan hem farklı kılan, hem de ortak değerlerde buluşturan bir varlıktır sanat, evrensel bir araçtır; sözlü yada sözsüz iletişim aracıdır.” olarak tanımlanabilir. (Buyurgan ve Mercin, 2005). Sanatsal anlatım dilini öğrenen kişi geçmişteki ve günümüzdeki sanat yapıtlarını inceleme ve onları anlama yetisine sahip olmakta; bu da görsel duyarlılığı artırmaktadır.

Sanat, insanın duygu ve düşüncelerini son derece değişik, özgün ve her şeyin ötesinde güzel üsluplar içinde anlatmasıdır. İnsanın kendini ifade etme yollarından biri olan sanat bir insan işi, insan yaratmasıdır. Sanat tarihi ve arkeoloji araştırmalarına göre yazıdan önce sanatın olduğu ortaya çıkmıştır. Daha yazı bilinmezken insanoğlunun en evrensel anlatma aracı olan sanatı kullanması çok ilginçtir (Mülayim,1989).

Stokrocki ve Kırıçoğlu, yirmi birinci yüzyıl ile birlikte sanatta ve sanat eğitiminde belirginleşmiş bazı görüşler ortaya koyup, sanatın simgeler aracılığıyla duygu ve düşünceleri, imge ve değerleri aktarmada önemli bir işlevi olması sebebiyle bir anlatım aracı olduğunu belirtmiştir (Stokrocki ve Kırıçoğlu, 1997). Sanatın toplumsal yönüne değinerek “Sanat toplumsal bir eleştiridir.” ve “Sanat bir dünya kurmaktır.” diye görüş bildirmişlerdir. İnsan bilimci ve antropolog Dissanyake’nin sanatı, sanat ve ritüeller arasında sıkı bir ilişki kurarak “Sanat, bir şeyi özel kılmaktır.” olarak tanımlamaktadır.

Türkiye’deki sanat eğitiminde son yıllarda benimsenen ve uygulanan Çok Alanlı Görsel Sanatlar Eğitimi içerisinde yer alan disiplinler Estetik çalışma, Sanat tarihi çalışması, Sanatsal uygulama çalışması ve Sanat eleştirisi çalışmasıdır. Sanat eğitmeni görsel sanatlar eğitimi öğretiminde sanatın bu dört alanını birleştirmek durumundadır.

Sanat eğitiminde uygulanan dört disiplinden biri olan sanat tarihini, Prof. Dr. Semavi Eyice, “kültür mirası olarak adlandırılan eski eserlerin, tanıtılması ve öğretilmesi ile uğraşan bilim dalı” olarak tanımlamaktadır. “Sanat tarihi, her aydın olduğunu iddia eden kişinin, bir dereceye kadar bilmesi gereken bir konudur. Batı ülkelerinde buna önem verilmiştir. Ancak o ülkelerde mimarinin yanı sıra eski sanatları temsil eden resim sanatı ürünlerinin de toplandığı müzeler, sanat galerileri vardır. Bizim bu hususta oldukça fakir bir durumda bulunmamıza karşılık, yurdumuz mimari eserlerin çokluğu ve ait olduğu medeniyetlerin fazlalığı bakımından zengindir. Dünyanın hiçbir ülkesinde bizdeki kadar çok değişik medeniyetlerin hatıraları olan mimari esere rastlanamaz.” (Eyice, 2003).

“Sanat tarihi nedir? Sorusunun en kestirme cevabı, “sanatın tarihidir” şeklinde verilebilir. Sanat tarihi, tarihi bilimler sınıfına giren, eski çağların sanatlarını, sanatın farklı devrelerini inceleyen bir bilim dalıdır. Bu bilim dalı, bir sanat ya da sanatlar arasındaki ilişkileri tarihsel boyutta kurma amacıyla hareket eder; sanatı oluşturan öğelerin tarih içindeki ağırlığını ve dağılım düzenini saptarken, sayısız ve karmaşık sanat olgularının hiyerarşisini arar (Mülayim, 1989).

Sanat tarihi, tarih koşullarından doğan maddi kültür eşyasını inceleyen bir bilimdir. Malzemeler ve onlara ait bilgileri araştırması, bulduklarını sınıflandırması, bunu yaparken de bir metot kullanmak durumunda olması, sanat tarihini bir bilim olarak kabul etmemizi gerekli kılar (Mülayim, 1994). Sanat tarihinin malzemesini tarih içinde üreten varlık insandır. İnsan ise her çağda değiştiğinden, bu bilim dalı gelişme ve değişmelere ait bilgileri toplar; insanların sanat eseri üretmelerinin itici gücünün ne olduğunu, bu gücün sanat biçimlerini nasıl değiştirdiğini bilmek için çaba harcar. Sanat tarihi,

tarih biliminin özel bir dalıdır. Sanat tarihinin konusunun; sanatın ana şekilleri, dış ve iç belirtileri ile ilgili gelişme süreçleri; bunların yapı ve temalarını zaman ritimleri içinde incelemek, olduğu söylenebilir (Mülayim, 1989).

Sanat tarihinde, fizikte olduğu gibi tahminler yürütme imkanı pek azdır. Çünkü sanat tarihi, doğada bulunan gerçekleri değil; insanın duygu ve düşüncesinden doğarak yaratılmış nesnelere inceler. Onun konusu doğa bilimlerinin gibi atlar, ağaçlar ve taşlar değil; çok çeşitli duygu birikimlerinin yoğunlaştığı insan eserleridir. Eğer tapınak, ev, resim, heykel, dokuma gibi ürünleri sanat sayarsak, dünyada sanatın bulunmadığı tek topluluk yoktur (Mülayim, 1994). Herhangi bir sanat eseri veya akımı, onu yaratan çevre içinde gerçek değerini ifade eder ve anlaşılır hale gelir. Tek kalan ve çevresinden koparılarak izole edilen her sanat eseri dar anlamda eşya olarak tarif edilebilse bile insanlığa verdiği mesaj açısından anlamını büyük çapta yitirmiş sayılır (Mülayim, 1989).

Sanat tarihi, tarihin insan ile ilgili anlamı, süreci dile getiren sonsuz geçmiş ile sonsuz gelecek arasında ilişki kuran, onları irdeleyen kapsamlı olaylar birimidir. Sanatın doğuşundan günümüze kadar, dünyada var olan tüm sanatçı ve sanat yapıtlarının en genel anlamda analizlerini yapan akademik bilimsel bir disiplindir (Artut, 2004). Biçimsel olarak sanat tarihi, bir sanat yapıtının, sanatçının ve yapıtla ilişkili öteki bilgilerin incelenmesidir. Sanat tarihi yapıtın yaratıldığı ortama bağlıdır ve yaşanan sosyo-kültürel düzen içinde yaratma sürecinin ve sanat yapıtının araştırmasını sağlar (Stokrocki ve Kırıçoğlu, 1997).

Sanat Eğitiminde Sanat Tarihinin Yeri ve Önemi

Genel olarak, sanat öğretimi dendiğinde akla gelen uygulamalı çalışmalardır. Çocuk sanat uygulamalarında ne kadar çok ve çeşitli araç-gereç kullanırsa yaratıcılığı o denli gelişir anlayışı yaygındır. Bu sebeple okullarda uygulanan salt uygulamalı çalışmalara dayanan öğretim çoğu zaman çocuğun sanatsal gelişimi açısından eksik kalmıştır. Aynı zamanda dört disiplinin ortaya çıkma sebebi olan bu konunun önemi yeterince vurgulanmamakta ve uygulanmamaktadır. Günümüzde okullarda sanat dersleri genelde uygulama ile sınırlı bir alan olarak düşünülmektedir.

Kırıçoğlu'na (2005) göre “Sanat eğitiminin okullarda tek boyutlu bir etkinlik alanı olarak düşünülmesinin bir başka nedeni, sanatın usdışı bileşenlerle ilişkisi kurularak salt bir el uğraşı gibi görülmesidir.” Bu görüş doğrultusunda; sanatı yaratıcı etkinlikler içinde öğrenen kişinin beğenisinin

gelişebileceğine, sanattan anlayacağına, kısaca eleştirel bir davranış kazanacağına da inanılırdı.

Oysa, eleştirel, kültürel (sanat tarihi) estetik ve uygulamalı boyutlarda her etkinlik alanının kapsamları, kendilerine özgün öğretim ve öğrenme biçimleri gibi öğrenciye kazandıracakları davranışlar da ayrıdır. Bir sanat yapıtı incelerken kişinin gösterdiği görsel, ussal ve pratik çaba ve sonuçta kazandığı deneyim ile sanat tarihini öğrenirken sergilediği ve kazandığı davranış bir değildir. Aynı durum uygulamalı çalışmalar için de geçerlidir.

Demek ki, salt ürüne yönelik yaratıcı çalışmalar, sanat yapıtlarındaki değerleri görmeye, simgeleri estetik ve anlatımsal nitelikleriyle algılamaya yeterli olmadığı gibi, salt sanat yapıtlarına eleştirel yaklaşım da sanatı yapmaya yeterli değer birikimini ve beceriyi sağlamaz.

Bütün bunlar yanında çocuk, sanatı kültür oluşturucu değeri ile de öğrenmelidir. Geçmişten günümüze uzanan süreç içinde sanat yapıtlarını değerlendirerek, tarih içinde yerine koymayı öğrenen öğrenci sanat tarihini geniş bir perspektif içinde kavramalıdır.

Etkili bir sanat eğitimi için, çocuğun ve gencin her dört alanda, eleştirel, kültürel, uygulamalı ve estetik boyutlarda yeterli bilgi ve deneyim kazanması gerekir (Kırıçoğlu, 2005).

Sanat tarihi çalışması, kişinin kendi kültürü ve dünya kültürel mirası hakkında bilgi ve inceleme yapmasının, öğrencinin sanata değer vermesinin ve anlamasının yanı sıra, karmaşık görüş açılarına hoşgörüyü geliştirir. Sanat tarihi araştırmasıyla bağlantılı olarak öğrenciler küresel olduğu kadar kendi kültürlerindeki sanat eserlerini incelemeye ve araştırmaya ihtiyaç duyarlar. Çünkü sanat eserleri geçmişin evrimsel kayıtlarıdır. Eğer bunlar geçmişin anlaşılmasını geliştirmezler ise, günümüzün anlaşılmasına hiç yardımcı olamazlar demektir. Sanatın incelenmesi yoluyla öğrenciler kendi ulusal özelliklerini ve kültürel ilkelerini öğrenebilirler. Biliyoruz ki, sanat eserleri ulusal değerlerin ifadesini en iyi şekilde iletirler. Öğrenciler ayrıca, düzenlilik-düzensizlik, oranın gerekliliği, üstün yeteneğin teşviki ve sanat eserleri yoluyla erdem ve kederin takdir edilmesi gibi insanın doğasının karmaşıklığını da öğrenebilirler. Dolayısıyla, hem varlıklı hem de yoksul öğrenciler, uygarlıktaki en iyi sanat örneklerine özgürlüklerinin kazançları olarak bağlanırlar (Özsoy, 2003).

Sanat tarihi öğretiminde en önemli amaç, belli bir kültüre ve döneme ait sanat eserinin önemini sanat tarihsel bir perspektif içinde öğrencilere aktarmaktır. Bu anlamda sanat öğretmenin görevi, öğrencilerin, sanat yapıtını ve onun toplum içindeki yerini ve önemini anlamalarını sağlamaktır.

Çağdaş sanat eğitimcileri sanat tarihini, bir disiplin ve bir sanat tarihsel anlayış süreci olarak öğretmelidirler. Sanat öğretmenleri, öğrencilerini bir sanat tarihçisinin rolünü üstlenmeye, onları bir sanat yapıtı ile ilgili sorular sormaya, bir yapıt ve onun kendilerine verdiği kültür hakkında nasıl bilgi edineceklerini öğrenmeye yönlendirmelidirler (Stokrocki ve Kırıçoğlu, 1997).

Herhangi bir sanat türünde görülen özellikler bir ölçüde toplumun kültür yapısı tarafından belirlenir. Sanat, kültürün ve kültür değişmelerinin en hassas göstergesidir (Mülayim, 1989). Stokrocki ve Kırıçoğlu'nun (1997) sanat tarihi öğretiminde üzerinde durduğu karşıt-kültür incelemesi de sanat derslerinde üzerinde durulması gereken bir kavramdır. Karşıt-kültür incelemesi, diğer kültürlerin sanatı hakkında bilgi edinirken, öğretmenlerin kendi kültürel sanat formları ile kıyaslamalar yapıp, öğrencilerine bunu uygulaması ile gerçekleştirilir.

Türkiye'de Sanat Tarihi Öğretimi

1940'lı yıllarda Batı ülkelerinde sanat tarihinin ağırlıklı merkezi Rönesans'tan o yıla kadar olan Batı sanatı ve sanat akımlarıdır. Batı bunun dışındaki sanatlara fazla bir ilgi göstermemektedir. Batı medeniyetlerinin özünde Hıristiyanlık olduğu için Hıristiyan Sanatı üzerinde duruluyor, diğer sanatlara Hıristiyan Sanatı kadar önem verilmiyordu. Bu eksikliklere rağmen; batılı öğrenciler benimsedikleri kültür mirasının ürünlerini öğreniyor ve bunların varlığını etraflarındaki yapılardan, müzelerdeki eserlerden tanıyabiliyorlardı (Eyice, 2003).

Türkiye'de sanat eğitimi, Cumhuriyet'in kuruluşuna kadar çağın gerisinde kalmış bir durumdadır. 19. yy'ın ortalarından itibaren denenmeye başlanan batılı sisteme göre eğitim ve öğretim ancak ana konuları öğretmeye gayret etmiştir. Dolayısıyla yurdumuzda Osmanlı döneminde sanat tarihi öğrenimi gerçekleştirilememiştir.

1925 yılından itibaren bu sanat tarihi öğretimi alanında büyük bir gelişim yaşanmıştır. 1938'de uygulamaya geçen Ortaokul programında, haftada önce bir, daha sonra iki saate çıkarılan resim derslerinde, sanat tarihi örneklerinin incelenmesi ders kapsamına girmektedir. 1952 yılına dek liselerde sanat eğitimi ile ilgili dersler bulunmamaktaydı.

İlk kez 1952 yılında liselerde iki saatlik Müzik ve Resim derslerinin seçmeli olarak konulmasına karar verilmiştir. 1956 yılında liselerin müfredat programında, iki saatlik seçmeli Resim dersini alan öğrencilere Edebiyat

bölümü son sınıfta, bu dersin bir saati, Sanat Tarihi olarak uygulanacaktır denilmektedir (Artut, 2004).

19. yy'da, üniversitelerde sanat tarihi araştırmaları, arkeoloji, antropoloji, klasik ve antik sanatlar gibi konuları kapsıyordu. Sanat öğretmenleri, sanat tarihini kronolojik, tematik, biçimsel ve kıyaslamalı olarak öğretiyordu. Bu yaklaşımlar doğru olup halen üniversitelerde kullanılmaktadır (Stokrocki ve Kırıçoğlu, 1997).

Sanat Tarihi Öğretimine İlişkin Çağdaş Yaklaşımlar

Sanat eğitimcileri görsel sanatların uygulamalı çalışmalar alanı yanında sanat kültürü veren teorik dersleri de okutmakla yükümlüdürler. Özellikle öğretim programında sanat tarihi dersi yer alan kurumlarda, bu derslerin uygulamalı çalışmalar ile paralellik içinde yürütülmesi gerekmektedir. Bu nedenlerle sanat ve iş eğitimcilerinin sanat tarihi öğretiminde çağdaş öğretim yöntemlerini iyi bilip bu alanda kendilerini her zaman yenilemeleri gerekir. Sanat tarihi derslerinin çağdaş bir yöntemle okutulup öğretilmesi eğitim anlayışının önde gelen amaçlarından birisidir.

Türkdoğan'a (1984) göre, sanat tarihi derslerinde konuların kuru ve monoton bir anlatım içine sıkıştırılarak ezberciliğe dayanan yöntemlerle öğretilme düşüncesi hiçbir zaman sanat eğitiminin amaç ve özüne uygun bir yöntem sayılmamıştır. Belki, bu anlayışı çok gerilerde kalmış yanlış bir tutum olarak nitelenecek daha uygun bir değerlendirme olacaktır. Günümüz sanat tarihi öğretiminde, bu görevi üstlenen öğretmenlerin, kuramsal bilgileri, özgün sanat eserleri ile somutlaştırarak öğrenciye tanıtmaya çabaları, yapıtların tarihi değerleri kadar, yapıtlarındaki sosyal, ekonomik, kültürel ve estetik öz, zihinlerde kalıcı, öğretici, uyarıcı ve yönlendirici işlevi ile de çocuk yaşamına etkili olmalıdır.

Sanat tarihi öğretiminde sanat eserlerinin, toplumlara özgü kültür belgesi olarak incelemesi yapılırken her çağın sanat eserinde o çağın toplum yapısı, çağın ve toplumların kültür yapıları görüntüsü ana çizgileri ile vurgulanmaya çalışılmalıdır. Bu düşünce zinciri içinde sanatçının topluma olan ilişkileri ve karşılıklı etkileşimleri gene somut bulgularla çocuklara kavratılmaya çalışılmalıdır. Unutulmamalıdır ki, sanatçı olarak nitelenen bireyler kendi toplumlarının yönlendiricileri ve toplum içindeki gene toplum ve ülke yararına düşüneceğimiz oluşumları zamanında biçimlendirerek kendi insanlarına sunan, sanatçı güçleriyle bunun en iyi başaran ender kişilerdir. Sanat tarihi derslerinde sanatçıların tüm yapıtları ile kendi insanlarına ve tüm dünya insanlığına bir mesaj ulaştırma amacı güttüğü her fırsatta hatırlatılarak

sanat eserlerinin özünde bulunan bu ruh ve estetik çaba her fırsatta öğrencilere gösterilip duyurulmaya çalışılmalıdır.

Sanat tarihi derslerinde sanat, sanatçı, toplum unsurları incelenirken, her evre sanatından ve sanatçısından öğrenciler, kendilerine özgü tarihi ve estetik bir sonuç çıkarabilmelidirler. Okullarda kuramsal dersler sırasında yer alan sanat tarihi, bir yönü ile kültür, öteki yönü ile üslup / ekol tarihi anlayışı ile yorumlanıp öğretilmelidir. Bazen bu iki anlayış, dersi okutan öğretmenlerin kişisel tavırları sonucu dengeli bir tutumla bir bütünlük içinde değil de, yalnızca bir yönüne ağırlık verilerek uygulanmak istenir. Örneğin, kimi sanat tarihi öğretmenleri kültür tarihi anlayışına ağırlık verirken, konuları, sanatsal çabaları, tümüyle sosyal, ekonomik ve siyasal görüntü içinde tanımlamaya çalışırlar. Kimileri de, üslup / ekol akımlar açısından bakarak sanat ve sanat eserlerini biçimsel sorunlar yönünden yorumlamaya ağırlık verirler, bunu amaçlarlar.

Sanat tarihi uygulaması tam bir bütünlük içinde ele alınarak toplumların tüm kültür ve estetik düzeyini sanatçı ve sanat eserlerinin biçim ve özünü yeni neslin kavrayabileceği bir açıklık ve tarafsızlık içinde verilmelidir (Türkdoğan, 1984).

Sanat tarihi öğretiminde en önemli koşul, teorik bilgi aktarımının çeşitli görsellerle desteklenmesidir. Öğrencilere sanat tarihi bilgisi yanında sanat eserleri, röprodüksiyonlar gösterilmeli, bunlar üzerinde eleştiriler yapılmalıdır.

Türkdoğan (1984), sanat tarihi derslerinin bir anfi / özel derslik, anlayışı ile ele alınması, sanat eserlerinin hiç olmazsa kopya maketlerinin oluşturulup saklanması, epidiyoskop ve slâyt çalışmaları yöntemleri ile yürütülmesi, eserler üzerinde öğretmen ve öğrencilerin doyurucu tartışmalar yapmaları gerektiğini savunmaktadır.

Sanat Tarihsel Soru Sorma Yöntemleri

Stokrocki ve Kırıçoğlu (1997), sanat tarihi öğretiminde kullanılması gereken, sanat tarihçilerinin kullandığı iki tür soru sorma yöntemi ortaya koymuştur: Yapıt yoğun ve bağlam içinde yöntem. Yapıt yoğun yöntem sanat yapıtının kendisinde bulunan ipuçları üzerinde odaklanır ve bir sanat yapıtının konu ve teması, oluşumu, anlatım özellikleri ve yapıtın boyutları ile kullanılan malzemelerin tarihini tahmin etmek ve çözümlenmek gibi fiziksel durumu ve teknik özelliklerini içerir. Öğretmen ve öğrenciler sanat yapıtında asıl neyin gözlenmesi gerektiğini sorarlar. Bu yöntem sanat eleştirisi yöntemine yakındır.

Bağlam içindeki yöntemler bir sanat yapıtının içinde bulunduğu çevre ve koşulları araştırır. Sosyo-kültürel bir sistem içinde sanat yapıtı ve sanatçı hakkında bilgi arar. Bu, sanat yapıtının işlevlerini, sahibi ya da kurumun tarihi gibi kaynaklarını, sanatçının eğitimi ve sanat yapıtını destekleyen kişi ve kurumlar, yapıtın yapıldığı dönemdeki ekonomik ve politik ilişkileri içerir. Son olarak sanatçıyı ve yapıtı etkilemiş olabilecek dinsel, düşünsel ve öteki kültürel özellikler göz önüne alınır. Bu elemanlar sanat yapıtının yaratılma sürecini ve saklı kalan bir takım etkileri aydınlatır. Sanat tarihçiler geçen zaman süreci içindeki her tür değişimi inceler ve bunları, konu, form, zaman, yer, sanatçı ve biçim olarak gruplara ayırırlar. Bu süreç bir zaman sırasına göre gösterilebildiği gibi tek başına araştırma şeklinde de açıklanabilir (Stokrocki ve Kırıçoğlu, 1997).

Stokrocki ve Kırıçoğlu'nun (1997) ortaya koyduğu sanat tarihi öğretimine ilişkin çağdaş yaklaşımlar şu şekildedir;

Birleştirme Yöntemi

Sanat eğitmeni, sanat tarihi öğretimini, Çok Alanlı Görsel Sanatlar Eğitimi kapsamındaki diğer alanlarla (estetik çalışma, sanatsal uygulama çalışması ve sanat eleştirisi çalışması) destekleyerek gerçekleştirirse ancak verimli sonuçlara ulaşılabilir.

Çok Alanlı Görsel Sanatlar Eğitiminin amaçları öğrencinin, sanatın temel işlevlerini açıklayabilmesi, görmeyi öğrenebilmesini, sanatsal araç gereçleri kullanabilmesi, estetik bir bütünü nasıl yapıldığını kavrayabilmesi, estetik bir bütüne anlam yükleyebilmesi, basit bir uygulama hazırlayabilmesi, sanat eleştirisi aşamalarını kavrayabilmesi ve sanat tarihinde soru sorma yollarını kullanabilmesidir (Ünver, 2002).

Stokrocki ve Kırıçoğlu'nun (1997) bu konuda verdiği bir örneğe göre sanat eğitmeni Michael Day (1969) Kübizmi öğrencilerine başarılı bir şekilde nasıl anlattığını şöyle açıklar; 'hep birlikte saydamlara baktılar, kısa açıklamaları dinlediler, yapıtları tartıştılar ve öteki malzemeleri incelediler. Saydamlar Picasso ve Braque'ın yapıtlarını içermekteydi. Öğrenciler, daha sonra, akrilik boyalarla çalışmaya başladığında, kübist düşünceleri yaparak araştırdılar'. Day, öğrencilerin test sonuçlarını karşılaştırarak ve sanat çalışmalarının niteliğini gözlemleyerek, sanat öğretiminde eleştirel, sanat tarihsel ve uygulamalı alanları birleştirmenin etkin bir yaklaşım olduğu sonucuna varmıştır.

Soru Sorma ve Görüşme Yapma

Soru-cevap öğretmenin formüle ettiği soruları öğrencilerin sözel olarak cevaplamalarına dayanan bir öğretim yöntemidir. Bu yöntemde iyi bir öğretmen neyi ne zaman soracağını bilmeli, ayrıca öğrencileri de belli bir çerçevede tutmalıdır. Yine öğretmen soruları ile öğrencilerin yalnızca gerçek hatırlama ile cevap vermelerini değil, düşünmelerini de sağlamalıdır (Küçükahmet, 2003). Sonuç olarak bu yöntem öğrencilerin yaratıcı olarak düşünmelerine, değerlendirmelerine imkân sağlar ve onları araştırma yapmaya sevk eder.

Sorular açık uçlu ve kapalı uçlu olmak üzere iki çeşittir. Öğretmenlerin açık uçlu sorular sorması, kişiler arası diyalogu ve konuşmayı geliştirdiği için derse bu tür sorularla başlanması güdülenmeyi artırır. Örneğin 'bana Rönesans hakkında bildiklerini anlat' gibi. Öğretmenler, öğrencileri çok daha dar kapsamlı yanıtlara da yönlendirirler; örneğin, bu resimdeki renkler daha çok soğuk renkler mi, sıcak renkler mi, yoksa her ikisi de mi? Soru sormak günlük yaşantıda, hatta bir kitabın yorumu ya da bir resmin anlamını arandığında öğrenmek için başvurulan bir yöntemdir. Öğrencilere etkin soru soran ya da araştıran bireyler olmalarını ve verdikleri doğru yanıtlar gibi doğru sorular sormayı da öğrenmelerinin gerektiği öğretilmelidir. Kimi sorular, hiç biri doğru ya da yanlış olmayan alternatif yanıtlara neden olabilir, bunu karşılıklı konuşmalar sırasında belirtmek gerekir (Stokrocki ve Kırısoğlu, 1997). Yapılan araştırmalara göre sanat tarihinin öğretilmesinde soru-cevap ve tartışma yönteminin olumlu sonuçlar verdiği ortadadır.

Popüler Kültür Tarihi ve Çizgi Romanlar Dünyası

Sanat tarihi öğretiminde karşılaşılan en önemli sorun sanat tarihinin öğrenciyi sıkan ve tepkisiz bırakan öğretim biçimidir. Bu sorun öğretmenlerin sanat tarihi konusundaki yetersiz eğitimlerinden kaynaklanır. Bir takım bilim adamları öncelikle bir kültüre ilişkin başarıların incelemesi yerine, ortaokul öğrencileri ile en çok bildikleri sanat formlarından öğretime başlamak daha doğru olur, kanısındadırlar. Hobben (1984), öğretmenlerin öğrencilerine güzel sanatlarda olduğu gibi popüler sanatlarda da güzel ile çirkin arasındaki ayırımın nasıl yapılması gerektiğini öğretmeleri gerektiğine inanır. Lanier (1987), 'film, moda, çizgi romanlar gibi bildik ve çok hoşlanılan formların' önce öğretilmesi gerektiğini önerir. Öğretmenler daha sonra öğrencileri kendi kültür örnekleriyle öteki kültürlerle ilişkin örnekleri karşılaştırmaya yönlendirirler. Her sanat öğretmenin en büyük sorumluluğu öğrencileri sorulara yanıtlar bulmak için etkin araştırmaya yöneltmektir. Bu görev çok fazla hayal gücünü ve

denemeyi gerektirir. Ergenlik öncesi öğrenciler, komik ve alaycı anlatımı sevdiklerinden, çizgi romanlar sanat tarihi öğretimi için iyi ve etkili birer kaynak oluştururlar (Stokrocki ve Kırıñoğlu, 1997).

İkonografi (Tasvir)

Lise öğrencileri simgesel anlama ya da resimsel uslamlama evresine ulaşmıştır. Resimsel anlam bilgisi ya da ikonografi belli bir zaman süreci içinde sanatçılar ve onların izleyicileri tarafından yapılmış olan belirli konu, form, renk ve simgelerle özdeşleşmiş anlamları inceler. Simgeleri inceleyen bir ikon uzmanı, sanat tarihçisi belli bir kültür döneminin simgesel anlamlarını ve işlevlerini araştırır.

Bu incelemeye önce, öğrencilerin en çok sevdiği plak albümü kapakları, ya da benzer sanat yapıtları ile başlamalıdır. Bunlar bir anlamda çağdaş ikonlardır. Hieronymous Bosch ve Salvador Dali'nin yapıtları gibi. Sonra sanat tarihsel etkilerinin neler olduğu üzerinde durulur. Bu noktada, sanatçı ile ilgili öykülerle öğrencilerin dikkatleri çekilir. Örneğin, niçin Dali kimi düşünüler için düşlerini kullanır ve niçin bıyığı ile çizer gibi sorular ya da bu tip abartılmış öyküler öğrencileri sanatçı hakkında daha çok şey öğrenmeye yöneltir. Dali'nin gerçekçi üslubu gerçek üstücülük olarak bilinir; yani bilinen ya da gerçek olanı bilinmeyen yapmak ya da yabancılaştırmak için Dali, imgelerini etkileyen düşlerle çalışır. Dali, Hieronymous Bosch'un Ortaçağ tablolarından ve etik tablolardan etkilenmiştir (Stokrocki ve Kırıñoğlu, 1997).

Amerika Birleşik Devletleri Maryland eyaletinde Eastport İlkokulu'nda sanat öğretmeni olan Melissa Mathews, sanat tarihi öğretimi ile ilgili, okul öncesi öğrencilerine uyguladığı bir çalışmayı makaleye dönüştürmüştür. Bu çalışmada Mathews (2008), sanat tarihi öğretimini, okul öncesi öğrencilerine ressam Henri Matisse ve soyut sanatçı Alma Thomas'ı konu alarak gerçekleştirmiştir. Okul öncesi (anaokulu ve kreş) ve birinci sınıf öğrencilerine yönelik, yüksek standartlardaki sanat programıyla ilgili beklentileri karşılayan fakat aynı zamanda öğrenciler için heyecan verici ve en önemlisi, seviyelerine uygun uygulamalar ortaya koymak sanat eğitimcileri için çok önemlidir. Bu öğrencilerden, önemli sanatçıların çalışmalarını anlamaları, değerlendirmeleri ve ortaya koymaları tam olarak beklenemez ve ne yazık ki bu öğrenciler çoğu zaman bu önemli çalışmalarını uygulamaktan kaçınmaktadırlar. Bu olumsuzluklara rağmen Mathews, Matisse ve Alma Thomas'ı konu alarak heyecan verici bir sanat tarihi öğretimi gerçekleştirmiştir. Mathews, öğrencileriyle gerçekleştirdiği "Dans eden Matisse Kolajları" adlı çalışma sırasında sanatçının ünlü kağıt

kolajlarını (Verve de la Couleur, Icarus, The Circus and La Negresse) onlara gösterirken, hayatından ve sanat dünyasındaki öneminden bahsetmiştir. Çocuklarla çalışmalar üzerinde sanat eleştirileri yapmış ve bu eleştiriler sayesinde, çocukların görsel dağarcıklarını kullanmaları için onları güdülemiştir. Matisse'in çalışmalarındaki renk ve biçim kullanımını üzerine konuşmuş, daha sonra konuyla ilgili bir oyun (öğrencilerden en sevdiği dans hareketlerini göstermeleri istenmiştir) gerçekleştirerek öğrencilerin ilgilerini çekmeyi başarmıştır. Sanatçının üslubuna sadık kalarak benzer çalışmalar gerçekleştirirken öğrencileri, uyguladıkları dans hareketleri konusunda serbest bırakmıştır.

Mathews, "Alma Thomas'ın Soyut Sanatı" isimli çalışmayı gerçekleştirmeden önce öğrencilerine, sanatçının büyük baskılar ve küçük kartpostallar halindeki çalışmalarını örnek göstermiştir. Sanatçının Mathews'ın öğretmenlik yaptığı okulun bulunduğu şehirde yaşamış olması öğrencilerin dikkatini büyük ölçüde çekmiştir. Uygulamaya geçtiğinde önce çalışma masası etrafında toplanmış öğrencilere sanatçının tekniğine benzer nasıl bir çalışma yapacaklarını göstermiştir. Ünlü bir ressamın üslubunda çalışmalar yapmış olmak öğrencileri heyecanlandırmıştır. Bunun yanı sıra bu dersler öğrencilerin küçük motor becerilerini geliştirme konusunda oldukça faydalı olmuştur. Çocuklar öğrendikleri ünlü ressamların çalışmalarına benzer resimler yapmaktan hoşlanmaktadırlar. Ayrıca renkli ve heyecan verici bir sanat eseri yarattıkları için kendileriyle gurur duymaktadırlar.

Yine Amerika Birleşik Devletleri'nin Iowa eyaletindeki Manson Northwest Webster Okulu'nda sanat eğitmenliği yapan Karen Skophammer (2006), "Şaşırtıcı Sanat Tarihi" adlı makalesinde sanat tarihi öğretimine ilişkin 6. sınıfta okuyan üçer şubeye uygulattığı çalışmalarını anlatmıştır. Skophammer, öğrencilerine slaytlar halinde gösterdiği eserleri açıklamak yerine bazı sanatçıların görüntülerini yansıtır aralarından onlara ilginç gelen birini seçmelerini istemiştir. Her öğrenciye seçtikleri sanatçı ile ilgili internetten araştırma (çalışmayı yapan sanatçı, yapıldığı zaman periyodu ve üslubu) yaptırmıştır. İki haftalık süre içinde, internetten yada kütüphaneden araştırarak buldukları, ilgilerini çeken bir resmin kopyasını uygulamışlardır. Skophammer öğrencilerine, resmin orijinalinden çok fazla uzaklaşmamak şartı ile boyayı istedikleri gibi kullanabileceklerini ve resme kendilerini de dâhil edebileceklerini söylemiştir. Dersle ilgili Skophammer'ın yorumu şöyledir:

"Dersin sonunda gerçekleştirilmesi planlanan hedefler şöyleydi: Öğrenciler, sanat tarihinin hedeflerini açıklayabilecekler, sanat tarihini ve sanat eleştirisini birbirinden ayırabilecekler, sanat tarihini ve sanatsal tarzı tanımlayabilecekler, farklı sanatçılara ve farklı sanat akımlarına ait

üsluplarda çalışmalar yapabilecekler, kendi çalışmasını ve arkadaşlarının çalışmalarını çözümlenebilecek, sanat tarihinin önemini ve dünya gerçeklerini nasıl ortaya çıkardığını anlayacaklar.

Sanat tarihi dersi, öğrenciler için çok verimli geçti. Sanatçıları ekrana yansıttığım andan beri heyecanlıydılar. Çalışmalar bittiğinde, öğrencilerden resimlerine verdikleri ismi, sanatçısının adını, eğer biliniyorsa orijinal boyutlarını, yapıldığı tarihi ve tablonun orijinalinin kimde bulunduğunu yazmalarını istedim. Bu bilgileri bilgisayarda yazdıktan sonra çalışmanın ön tarafına yapıştırmalarını söyledim. Çalışmaları okulun giriş holünde sergiledik ve bir sanat galerimiz oldu. Bu etkinlik sayesinde okuldaki diğer öğrencileri de sanatla buluşturmuş olduk. Dersimin son bölümünde galeriye gelen öğrencilere bir kâğıt verip sergilenen beş çalışmaya ait şu bilgileri listelemelerini istedim: Çalışmanın adı, yapıldığı tarih, tablonun kime ait olduğu, sanatçı adı, resimde beğendiğiniz ve beğenmediğiniz noktalar. Sonuç olarak dersin amacı gerçekleşti: sanat tarihi öğrencileri heyecanlandırdı.”

SONUÇ VE ÖNERİLER

Sanat öğretiminde öğrencilere salt uygulamalı çalışmalar yaptırarak onların yaratıcılıklarının gelişmesi, kendi kimliklerini bulmaları inancı yerini çok alanlı sanat eğitime bırakmıştır. Bugün okullarda sınırlı ders saatleri nedeniyle çok alanlı sanat eğitimi tam olarak gerçekleşmemektedir. Yine de öğretmenler öğrencilerine sanat tarihini, estetik bilgisini ve sanat eleştirisini de uygulama ile kaynaştırarak öğretmelidirler.

Sanat yapıtlarının hangi kültüre ait olduğu, hangi zaman dilimi içinde yapıldığı, hangi döneme ait olduğu, dönemin özelliklerinin öğrenciye aktarılması sanat öğretmenin en önemli amaçlarından biri olmalıdır.

Türkdoğan (1984), sanat tarihi öğretimini geliştirmek konusunda bazı öneriler öne sürmüştür. Bunlar;

- Sanat tarihi ders konuları okul müfredat programına uygun olarak yıllık plan içine alınmalıdır.
- Ders konuları öğretmen tarafından ayrıntılı, doyurucu bir yöntemle öğrencilere anlatılmalı ve bu teorik bilgi aktarılışı anında slayt, yada epidiyaskop çalışmaları yapılarak konular somutlaştırılmalıdır. (Slayt ve epidiyaskop bulunmaması halinde bu gereksinim röprodüksiyonlarla karşılanmaya çalışılmalıdır.)

- Konuların tarihsel nitelikleri, sanat eserlerinin estetik içerikleri çocuklara gösterilip doyurulmalıdır.
- Ders konuları ve özellikle sanat eserlerinin üzerinde öğrenciler rahatça tartışabilmelidir. Bu aşamada yapıtların biçim ve özlerini görüp yorumlamaları için onlara olanak sağlanmalıdır.
- Sanat eserlerinin tarihi görüntüleri yanı sıra, bu yapıtların oluşumunda sanat- sanatçı toplum unsurlarının birbiriyle olan bağlantılarına çocukların dikkatleri çekilmelidir.
- Müzeler ziyaret edilerek sanat tarihinin somut belgelerinin tanınmasına imkân hazırlanmalıdır.
- Tarihi yörelerin, eserlerin gezilip - görülüp tanınması, bunların incelenmesi, korunması gibi konularda eğitici öğretici çalışmalar yapılmalıdır.
- Primitif evreden çağdaş sanat anlayışına kadar uzanan kültür gelişimi içindeki önemli sanat akımları ve ünlü sanatçıların özgün yapıtları öğrencilere tanıtılmalıdır. Bununla birlikte, sanatta özgün ve evrensellik anlayışı kavratılmalıdır.

Sanat tarihi derslerinde öğrencilere, röprodüksiyon inceleme, sanatla ilgili yayınları izleme alışkanlığı kazandırılmalıdır.

- Olanaklar ölçüsünde öğrencilerin sınıfça sergiler gezip görmelerine imkan hazırlanmalı, zaman zaman sanat tarihi öğretmenleri kontrolünde (rehberliğinde) bu tür gezi ve ziyaretler yinelenmelidir.
- Öğrencilerde tarihi eserleri sevme ve koruma duygusu gerçekleştirilmeli ve onların bu bilinçleri güçlendirilmelidir.

Tekrarlamak gerekirse, sanat tarihi öğretiminde yapılması gereken en önemli konu öğrencilerin soru sormalarını sağlamaktır.

Sanat tarihi öğretimi sırasında öğrencilere aşağıdaki sorular yöneltilerek onları sanat tarihsel bir yoruma çekmek mümkündür:

- Bu yapıtların o zamanki insanlar için anlamı neydi?
- Sanatçıya hangi soruları sormak isterdiniz?

Sanat tarihçilerin de sanat yapıtlarını incelerken buna benzer sorular sorduklarının söylenmesi yeni düşünceler ortaya çıkartıp onları yeni sorular sormaya teşvik eder. Bu durumda öğrencilerin sorabilecekleri sorular şunlar olabilir:

- Bunu kim yaptı?
- Bu nasıl yapıldı?

- Bunun için ne kullanıldı?
- Bu nasıl çalışır?
- Bu niçin yapıldı?
- Bu ne zaman yapıldı? (Stokrocki ve Kırıçoğlu, 1997)

Çağdaş sanat eğitimcileri sanat tarihinin, bir disiplin ve bir sanat tarihsel anlayış süreci olduğunu unutmamalıdır. Öğrencilere çok çeşitli görseller, röprodüksiyonlar, slâytlar, dıalar, posterler göstermeli; sanatçıların hayat hikayelerini ilgi çekici hale getirip anlatmalı; onları araştırmaya, soru sormaya yönlendirmelidir. Sanat tarihi teori ağırlıklı bir alan olduğundan öğrencilerin ilgilerinin dağılması, sıkılması kaçınılmazdır. Salt konuşmaya dayalı, gözden çok kulağa hitap eden bir anlatım, özellikle ilköğretim I. kademe düzeyindeki öğrencilerin çabuk sıkılmasına neden olur. Bunu eğlenceli hale getirmek sanat eğitimcisinin görevi olmalıdır. Gerekirse sanat tarihi temelli oyunlarla dersler zevkli hale getirilebilir. Sanat tarihini oyunlaştırarak öğretme öğrenciler için hem akılda kalıcı olur hem de sanat tarihini sevdirmeye açısından önemli bir yöntemdir.

Sanat tarihinin salt anlatım gerektirdiği durumlarda tartışma ve soru sorma yöntemine başvurulmalıdır. Öğrencileri meraklandıran ayrıntılar öne sürülmeli, bunlar üzerinde karşılıklı konuşmalar, tartışmalar yapılmalıdır. Onları, soru sormaya yönelik güdülemek, sanat tarihini ilgi çekici yöntemlerle anlatmak gerekmektedir.

Sanat eserlerinin orijinallerini ve onları bir arada görmek öğrencileri heyecandırır. Bu sebeple öğretmenin sanat tarihi bilgisi ışığında müzeler, sergiler sıkça gezilmelidir. Böylelikle öğrencilerde müze bilinci de oluşturulmuş olur.

KAYNAKÇA

- Artut, K.,(2004). *Sanat Eğitimi Kuramları ve Yöntemleri*, Anı Yayıncılık, sf: 17, 51, 107.
- Buyurgan, S. ve Mercin L., (2005). *Görsel Sanatlar Eğitiminde Müze Eğitimi ve Uygulamaları*, Ankara: Görsel Sanatlar Eğitimi Derneği Yayınları, sf: 20.
- Cömert, B.,(2006). *Croce'nin Estetiği*, Ankara:De Ki Basım Yayım Ltd. Şti., sf: 11.
- Eyice, S.(2003). Sanat Tarihi Eğitimi, *Sanat ve Plastik Sanatlar Eğitimi Dergisi*, Sayı:1.
- Kırıçoğlu, O. ve Stokrocki M.,(1997). *Ortaöğretim Sanat Öğretimi*, Ankara: YÖK/Dünya Bankası, M.E.G.P., sf: 1.27-1.31.
- Kırıçoğlu, O. T., (2005). *Sanatta Eğitim Görmek Öğrenmek Yaratmak*, Ankara:Pegem A Yayıncılık, sf: 119-120.

- Küçükahmet, L., (2003). *Öğretimde Planlama ve Değerlendirme*, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım, sf: 57.
- Mathews, M., (2008). Teaching Art History to Young Learners, *Arts & Activities*, (142) 5:32-32, 1p.
- Mülayim, S., (1989). *Sanata Giriş*, İstanbul: Sanat Tarihi Araştırmaları Dergisi Yayınları(2): 12-92,
- Mülayim, S., (1994). *Sanat Tarihi Metodu*, İstanbul: Bilim Teknik Yayınevi, sf: 28-34.
- Özsoy, V., (2003). *Görsel Sanatlar Eğitimi Resim-İş Eğitiminin Tarihsel ve Düşünsel Temelleri*, , sf: 173, Ankara: Gündüz Eğitim ve Yayıncılık
- Skophammer, K., (2006). Amazing Art History, *Arts & Activities*, (138) 5: 28-29, 2p.
- Türkdoğan, G., (1984). *Sanat Eğitimi Yöntemleri (Resim-İş Öğretimi)*, Ankara: Kadioğlu Matb.
- Ünver, E., (2002). *Sanat Eğitimi*, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- <<http://www.gorselsanatlar.org/index.php?topic=2909.0>>

A Literature Review Related Contemporary Approaches In Teaching Art History

Summary

Art is a phenomenon that has been perceived and expressed differently by various philosophers and intellectuals. Because of that it is difficult to define the word of “art” exactly. Common understanding is “art is becoming free of an individual, and it is transformation of soul to material. It differs individual from the others while it also brings together them on a common worth. It is universal; and it is a channel of communication –verbal or wordless–“ (Buyurgan & Mercin, 2005)

Study of aesthetic, study of art history, study of artistic application and criticism of art are the subjects of multidisciplinary education of art that is adopted and applied in the education of art in Turkey. An art instructor have to combine these four subjects of art in teaching of visual arts education.

Art history is an comprehensive unit of events that examines and relates the past and future. Furthermore, it is an academic discipline that analyzes all artists and works of art that were existed throughout the history. (Artut, 2004)

The Importance of Art History In the Education of Art

Creative studies that focus only the production is inefficient to see the worth of works of arts and understanding of aesthetical and representational characters of symbols. On the other hand critical approach to works of art also do not provide enough ability to create a work of art. (Kirisoglu, 2005)

Besides all of these, the child should learn art with its function of creating a culture. The student that learns how to evaluate a work o art within the period that comes from the past through today have to understand the art history in a general perspective. For an efficient art education it is necessary to gain competent knowledge and experience for all these four subjects – critical, cultural, applied and aesthetical dimensions - (Kirisoglu, 2005). Moreover, study of art history gives to the student the tolerance for various complicated view points. Students feel the need for investigating works of arts of their cultures as well as global works of arts related to the researches of art history. Forwhy works of arts are the universal records of the past (Ozsoy, 2003)

The main goal of education of art history is to enroll the importance of a work of art which belongs a certain culture and a certain period in a artistic and historical perspective. In this sense, the duty of teaching of art history is to ensure students to understand the importance of work of art and its place in the society (Stokrocki ve Kirisoglu, 1997)

Teaching of Art History in Turkey

The teaching of art history in Turkey was out untill the foundation of the republic. According to the western system that was tried to adopt from the middle of the 19th century, the education system was depends on only the main subjects. Therefore, in the Ottoman period we can not see any history of art education.

In 1952, it was the first time that it was decided to give optional music and visual art lessons limited by 2 hours. In 1956, in the high schools' schedules, there was "art history" course for one hour for the students those had choosen the visual art course (Artut, 2004)

Contemporary Approaches for Teaching of Art History

According to Turkdogan (1984), the idea for teaching art history depending on monotonous, without thinking methods is never been counted as appreciate for the aim of education of art history.

The most important condition in teaching art history is being supported by various visual materials in the enrollment of teorical knowledge. There

should be works of arts, reproductions to be shown for the students. Furthermore, there should also be some criticisms on these works of arts by the students.

Turkdogan (1984), advocates that the art history lessons should be regard as amphi/private classroom, the scale model of works of arts should be preserved and supported by slide studies and there should be satisfactory discussions about the work of arts between the lecturers and students.

Methods of Asking Art Historical Questions

Stokrocki and Kirisoglu (1997), brought up two kinds of asking types that art historians use; work of art concentrated, method in context. Work of art concentrated method focuses on the clues and it contains its technical features, expression characteristics and the idea of the work of art. Method in context investigates the enviromental factors of a work of art. It searches information about artist and his works in a socio-cultural system.

The contemporary approaches for teaching the art history of Stokrocki and Kirisoglu (1997) are listed in below:

Combining System

The lecturer reaches productive results with combining the education of art history with the subjects of education of multudisciplinary visual arts (aesthetical study, study of artistical applications and study of art criticism).

Question Asking and Having Meetings

In this method, a good lecturer should know what to ask and when. Furthermore the lecturer should hold the students in a certain frame and guarantee them to think (Kucukahmet, 2003). Students should be taught to ask functioning questions besides answering them correctly.

History of Popular Culture and World of Comic Books

The main problem in the teaching of art history is the boring and non-interactive system of education. This matter derives from the unsatisfactory education of lecturers. Lanier (1987), defends that 'popular and well-known forms such as film, fashion and comic books' should be taught firstly. After that, students should be directed to compare their cultures' examples and the other cultures' by the lecturers. The main responsibility of each art lecturer is to direct their students to an efficient study to find out answers to the questions. This duty needs extra imagination and experimantation. Before adolescence, students like comical and mocking expressions, because of that

comic books are efficient sources for education of art history (Stokrocki and Kirisoglu, 1997).

Iconography (Depiction)

Pictorial meaning knowledge or ikonography investigates explanations identified with specific theme, shape, colour and symbols those made by artists and their observers in a process of time. An icon expert that examines the symbols or an art historian investigates the symbolical meanings and functions of a specific culture period.

Suggestions

Contemporary art educators have to remember that art history is a discipline and an art historical understanding process. They have to show students various visual aids, reproductions, slides, posters; tell the stories of artists lifes with making them interesting; incline them to investigate and to ask questions. It's inevitable for students to get bored because art history is a mainly theoretical field. A simple expression consisted of just words, make the students bored easily, especially those who studies in the first grades of primary school. It has to be the duty of art educators to render it to an enjoyable way. If necessary, lessons can be made delightful with some games based on art history. Dramatization in teaching art history will be memorable for students, also it's an important method for children to make them love it.

In conditions that expression of only words are needed, the methods of asking questions and discussion have to be applied. Details that interest students have to be enounced, dialogues and discussions have to be made related to them. Students should be encouraged by asking questions and taught art history in interesting methods.

In order to see the original masterpieces and to see them together get students excited. Therefore, museums and exhibitions have to be constantly visited. In this way students will have the sense of visiting museums.